

Vergaderjaar 2008–2009

31 293

Primair Onderwijs

Nr. 59

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN ONDERWIJS,
CULTUUR EN WETENSCHAP**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 september 2009

Ieder kind heeft recht op goed onderwijs. Het onderwijs op zeer zwakke scholen is onvoldoende en dat is onacceptabel. Niet alleen het kind op een zeer zwakke school komt in een moeilijke situatie. De ouder komt voor een afweging: óf een slechte kwaliteit van onderwijs óf het kind uit de vertrouwde omgeving halen. Veel ouders kiezen voor behoud van de vertrouwde omgeving. De ouder moet er dan van op aan kunnen dat het schoolbestuur alles op alles zet om de kwaliteit snel op peil te brengen. En dat de overheid er op toeziet dat dit gebeurt. Wij willen de positie van ouders die in deze situatie zitten versterken. Ouders met kinderen op zeer zwakke scholen moeten goed geïnformeerd worden over de kwaliteits tekorten en over de voortgang van het verbeterproces. In de eerste plaats is het de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur de ouders volledig en tijdig te informeren. Pas als het schoolbestuur in gebreke blijft is het wenselijk dat de inspectie dit voor de schoolbesturen doet.

In deze brief staan de maatregelen die we nemen om ervoor te zorgen dat ouders met kinderen op een zeer zwakke school goed geïnformeerd worden. Deze brief geeft invulling aan een toezegging die is gedaan tijdens het Algemeen Overleg over zeer zwakke scholen van 3 juni 2009 (Kamerstuk 31 293, nr. 48). Met de bijlage bij deze brief wordt ook de toezegging tijdens het Algemeen Overleg van 18 maart 2008 (Kamerstuk 31 293, nr. 10) afgedaan.

Informatievoorziening vanuit de overheid

De kwaliteitsonderzoeken van de inspectie zijn openbaar en zijn breed toegankelijk via de website van de inspectie. De rapporten van de inspectie zijn geschreven voor de onderwijsprofessionals in de schoolbesturen en de scholen. Om deze reden zijn de rapporten voor de ouders niet altijd goed te begrijpen. De inspectie zal op korte termijn van de rapporten over zeer zwakke scholen een publieksvriendelijke samenvatting gaan maken, en ook deze publiceren via internet. De medezeggen-

schapsraden van zeer zwakke scholen worden hierover geïnformeerd, zoals ze nu ook worden geïnformeerd over de openbaarmaking van de rapporten. De website van de inspectie zal worden aangepast zodat ouders die dat wensen via e-mail of sms een waarschuwing krijgen als de inspectie nieuwe informatie over hun school openbaar maakt. Dit laatste geldt voor alle ouders en niet alleen voor ouders met kinderen op zeer zwakke scholen.

Goede informatievoorziening vanuit schoolbesturen niet gegarandeerd

We gaan ervan uit dat schoolbesturen hun best doen om ouders met kinderen op zeer zwakke scholen naar eer en geweten te informeren. Het is echter niet altijd gegarandeerd dat de informatievoorziening vanuit de schoolbesturen aansluit bij de informatiebehoefte van de ouders. Hier kunnen verschillende verklaringen voor zijn. Het schoolbestuur kan het oordeel van de inspectie afzwakken omdat het schoolbestuur het er niet mee eens is of uit angst dat ouders een andere school voor hun kind zoeken. Ook kan het schoolbestuur handelingsverlegen zijn, omdat het niet goed weet op welke wijze de ouders het beste kunnen worden betrokken bij het verbeterproces. Wat de verklaring ook is, het is niet acceptabel wanneer een ouder niet goed geïnformeerd wordt door het schoolbestuur.

Code goed bestuur: voldoende zekerheid bij zeer zwakke scholen?

Het wetsvoorstel «goed onderwijs, goed bestuur» (Kamerstuk 31 828, nr. 2) legt de verantwoordelijkheid voor «goed bestuur» bij de sector. De sector kan zelf een code goed bestuur ontwikkelen. De schoolbesturen moeten deze code dan hanteren volgens het principe van «pas toe of leg uit». De horizontale verantwoording en de verantwoording aan de ouders maakt verplicht onderdeel uit van deze code. De sectorraden in het PO en VO zijn in dit verband bezig de codes verder te ontwikkelen.

De zelfregulering via een dergelijke code doet recht aan de bestuurlijke autonomie en zal in veruit de meeste gevallen volstaan. In het geval van zeer zwakke scholen willen we echter geen enkel risico nemen. Gezien het belang moet een goede informatievoorziening aan de ouders gewaarborgd zijn. Het versterken van de informatiepositie van de ouders zal tot gevolg hebben dat de theorie van «goed bestuur» op een goede wijze in praktijk wordt gebracht. Ouders worden in positie gebracht om hun rol als horizontale tegenkracht tegen autonome schoolbesturen adequaat te vervullen.

Inspectieoordelen snel en onverkort naar de ouders

Eerder in deze brief is aangegeven dat de inspectie een publieksvriendelijke samenvatting van het rapport over een zeer zwakke school openbaar zal maken via haar website. Om te waarborgen dat ouders deze publieksvriendelijke versie ook in een vroegtijdig stadium ontvangen, wordt van het schoolbestuur gevraagd om deze na het oordeel zeer zwak snel en onverkort aan de ouders toe te sturen. Er moet een op zichzelf staand bericht uitgaan naar de ouders en niet als bijlage bij een algemene nieuwsbrief o.i.d. De inspectie zal afspraken maken met de schoolbesturen over de toezending en er ook op toezien dat het gebeurt. Overigens hebben de ouders zelf ook een verantwoordelijkheid om zich goed te informeren en ze kunnen zelf ook de website van de inspectie raadplegen.

Wettelijke verplichting: nota van wijziging bij wetsvoorstel goed bestuur

Het is mogelijk dat schoolbesturen de bovengenoemde afspraak niet willen maken met de inspectie. Om deze reden willen we in de sectorwetten de verplichting vastleggen dat besturen van zeer zwakke scholen, kort na het oordeel zeer zwak, het publieksvriendelijke inspectieoordeel aan de ouders toesturen. De wettelijke verplichting willen we koppelen aan het voornoemde wetsvoorstel goed onderwijs, goed bestuur, waarin ook de mogelijkheid wordt gecreëerd zeer zwakke scholen die ernstig of langdurig tekort schieten uiteindelijk te sluiten. Hiertoe zullen we op korte termijn, voor de plenaire behandeling van het wetsvoorstel, een nota van wijziging indienen. In deze nota zal nader worden ingegaan op de termijn die we de schoolbesturen willen stellen.

Toezending inspectieoordeel door de inspectie

Door de verplichting op te nemen in de sectorwetten kunnen bekostigingssancties worden getroffen. Het proces van het opleggen van een bekostigingssanctie duurt te lang, terwijl het juist de bedoeling is dat de informatie snel bij de ouders is. Om deze reden willen we, in aanvulling op de verplichting voor schoolbesturen, de wettelijke mogelijkheid creëren dat de inspectie, na het verlopen van een wettelijke termijn, zélf de publieksvriendelijke samenvatting aan de ouders stuurt. Het is in de eerste plaats aan de schoolbesturen de publieksvriendelijke versie aan de ouders toe te sturen.

De staatssecretarissen van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. A. M. Dijkema
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

Informatie voor ouders ten behoeve van de schoolkeuze

Met de ouderorganisaties (LOBO, NKO, Ouders en Coö, VOO) is op 13 mei jl. uitgebreid stilgestaan bij de informatiewensen, met name ten behoeve van de schoolkeuze, die bij ouders met kinderen in het primair onderwijs leven. Een faciliteit voor het ontsluiten van «consumenteninformatie» – bijvoorbeeld de mogelijkheid voor ouders om ervaringen en problemen met het onderwijs op de school van hun kind uit te wisselen – is naar hun oordeel een wenselijke aanvulling op de beschikbare cijfermatige gegevens van OCW.

Met deze organisaties is afgesproken dat zij na de zomer met voorstellen komen die stimuleren dat het totale palet aan landelijk beschikbare informatie (waaronder die van OCW) beter in samenhang wordt ontsloten en vertaald naar de belevingswereld van ouders. Belangrijk daarbij is wel dat de voorstellen gedragen worden door alle ouderorganisaties gezamenlijk. Ook dient het transparant te zijn op welke wijze eventuele adviezen of waardeoordelen op basis van de gepresenteerde (OCW-)informatie tot stand komen. Uiteraard zal ook de kosteneffectiviteit van de voorstellen bij de afweging worden betrokken.

Wij gaan ervan uit dat we met hun voorstellen kunnen komen tot een nog betere informatievoorziening aan ouders. Uw Kamer zal op de hoogte worden gesteld van de uitkomsten van dit overleg.